

KANDIDAATSDOSSIER

De projectoproep "Vrouwen in de stad" heeft tot doel nieuwe lokale initiatieven te ondersteunen die het dagelijkse leven van de vrouwen in de stad verbeteren.

De beloonde projecten zullen de specifieke noden en verwachtingen van de vrouwen inzake de inrichtingen van de openbare ruimte en het beheer van de levensritmes in de stad beter in aanmerking kunnen nemen.

Om deel te nemen aan de projectoproep moet u dit kandidaatsdossier volledig invullen en uiterlijk op **1 september 2006** indienen, **ofwel via de post in vijfvoud** aan de POD Maatschappelijke Integratie, Dienst Grootstedenbeleid, Anspachlaan 1 /14de verdieping te 1000 BRUSSEL, **ofwel via email** aan info@grootstedenbeleid.be

Algemene identificatiegegevens van projectdrager

Overheidsdienst/bedrijf/vereniging**'Leg mijn blaas het zwijgen niet op'**

Contactpersoon**Baharak Bashar**.....

Straat**Sint-Jacobsnieuwstraat** Nummer en bus.....**28**....

Postcode ...**9000**... Gemeente**Gent**.....

Telefoonnummer**0476/66 95 16** Fax-.....

E-mailplasactie@telenet.be ...

Website (indien deze bestaat)..... <http://users.telenet.be/plasactie/index.htm>

Praktische gegevens over het project

Benaming **Aanzet tot integraal vrouwvriendelijk sanitair in de stad Gent...**

Stad/gemeente**Gent**.....

Startdatum **1 oktober 2006**.....Datum voltooiing **1 oktober 2007**.....

Coördinator**Baharak Bashar, Anke Gittenauer en Marijke Van Petegem**

Inhoud van het project

1. Stel kort uw vereniging voor (doelstellingen, activiteiten; maximum 20 regels)

'Leg mijn blaas het zwijgen niet op' is een feitelijke vereniging, opgericht in 2004 (<http://users.telenet.be/plasactie> < Ontstaansgeschiedenis) en bestaat uit een 9 – tal vrouwen en mannen. De leden hebben een diverse professionele achtergrond (architectuur, vrouwenbeweging, sociologie, ...)

Doelstelling: (1) Evenwaardige behandeling vrouw en man in de publieke ruimte, en meer concreet inzake plasvoorzieningen. (2) Sensibilisatie, mentaliteitsverandering op gang brengen en taboe rond toiletgebeuren doorbreken.

Activiteiten:

- petitie (bijna 10.000 handtekeningen) overhandigd aan het stadsbestuur op de Internationale Vrouwendag maart 2006.
- sensibilisatie via diverse kanalen (TV, radio, kranten, stadsdebat met politici, academici, deelname aan fototentoonstelling over volkshygiëne te Brussel, deelname met stand aan Vrouwendag 2004, 2005 en 2006, sensibilisatie op Wereldtoilettag 2006 etc).
- aanbieden van een gratis vrouwenurinoir tijdens Gentse Feesten 2005 en 2006 gekoppeld aan een sensibilisatiecampagne die vrouwen aanzet op te komen voor hun rechten (verspreiding en verkoop van posters, doe-het-zelf-initiatieven: 'plastuiten maken', symbolische actie hurkend plassen voor stadhuis Gent tijdens Gentse Feesten 2006).
- enquête over plasgedrag van vrouwen tijdens Gentse Feesten + verwerking van deze statistieken en publicatie in *Ethiek & Maatschappij*, 2005, 8(4): 50-82.
- indienen van parlementaire vraag aan Vlaamse minister Van Brempt voor gelijke kansen (zie <http://users.telenet.be/plasactie> < plasdossiers).
- onderhandelingen met de 'Wergroep publiek sanitair' en het schepencollege van de stad Gent.
- publicatie van academische artikels (o.a. *Ethiek & Maatschappij (E&M)*, 2005; *A+. Belgisch Tijdschrift voor Architectuur*, 2005, 194: 16-17).

2. Geef een korte beschrijving van het project (doelstellingen, methodologie, acties, verwachte resultaten; maximum 40 regels)

Probleemstelling: Voor actieve vrouwen in de stad is het gebrek aan degelijk, goed bruikbaar sanitair een primaire noodzaak. Waar mannen in Gent vrij gemakkelijk een urinoir vinden, is het aanbod voor vrouwen eerder beperkt of weinig bruikbaar. Het meest gekend en gebruikt sanitair door vrouwen wordt heel dikwijls tegen betaling aangeboden, ook in de horeca, waardoor je als vrouw extra uitgaven moet maken.

Doelstellingen: Optimalisatie van de bewegwijzering naar de bestaande gratis publieke toiletinfrastructuur in de stad en het ontwerpen van een gemakkelijk en geïntegreerd sanitair, aangepast aan de noden van de vrouw.

Daarom wil het project:

- In samenwerking met het stadsbestuur van Gent, werken aan een betere visualisatie in het straatbeeld en signalisatie van de bestaande, publieke toiletinfrastructuur.
- Het netwerk van sanitaire mogelijkheden voor vrouwen in de stad ingrijpend verhogen door, zeker na sluitingsuur van de publieke toiletten, de horeca erbij te betrekken.
- Ontwerpers aanzetten een uniseks sanitair te bedenken dat past binnen de Gentse stedelijke openbare ruimte. Net zoals de bestaande *high-tech* urinoirs (enkel voor mannen bestemd) na een besloten wedstrijd ontworpen zijn in de huisstijl van het Gentse straatmeubilair, menen wij dat dit ook voor uniseks - voorzieningen mogelijk moet zijn.

Methodologie/acties:

- Door het principiële akkoord met de stad Gent (cfr vraag 5) kan verder worden onderzocht of goed zichtbare en strategisch ingeplande herenurinoirs gebruikt kunnen worden als infopunten voor vrouwensanitair (bv. via een goed herkenbaar aantrekkelijk logo dat zowel zichtbaar is op de dichtstbijzijnde toiletten en bestaande stadskarten). In een tweede fase zullen we in samenwerking met de stad een bevraging doen bij de vrouwen omtrent de functionaliteit van dit initiatief. Dit logo wordt ook gebruikt om horecazaken aan te duiden die gratis hun toilet ter

beschikking stellen van de dames. Via onderhandelingen met de stad zou hier een soort bonussysteem aan gekoppeld kunnen worden.

- Uitschrijven van een wedstrijd voor een ontwerp van een vrouwvriendelijk sanitair. Diverse scholen, die de opleidingen 'Productontwikkeling', 'Industrieel Ontwerpen' en 'Binnenhuiskunst' aanbieden, werden reeds benaderd. We beschikken reeds over de criteria (als voornaamste gelijke kansen v/m) waarbinnen de ontwerpwedstrijd gerealiseerd zal worden. De beste ontwerpen worden tentoongesteld. Dit kan via verscheidene tentoonstellingsvormen vb. publieke toiletten, openbare ruimtes, in de participerende scholen, etc.

Verwachte resultaten:

- Sensibilisatie van en voor vrouwen in de stad
- Toekomstige realisatie van een uniseks publiek sanitair.
- Betere zichtbaarheid en herkenbaarheid van de bestaande toiletinfrastructuur.

3. Op welke manier zal het project concreet tegemoetkomen aan één van de twee thema's van de projectoproep? Leg uit in welke zin uw project als innovatief kan worden beschouwd?

Thema 1: aangename openbare ruimte voor iedereen

De meeste vrouwen oriënteren zich volgens de bestaande en vooral gekende plaspunten in de stad.

Door het nieuw ontwerp, het gebruik van logo's, aangepaste stadskarten en zichtbare mannenurinoirs, wordt een laagdrempelig, functioneel en zeer haalbaar project naar voren gebracht. Dit zal de bestaande openbare toiletinfrastructuur beter visualiseren en uitbreiden.

Uit ons onderzoek bleek dat 22% van de vrouwen zich verplicht voelt naar huis terug te keren wegens plasbehoeften (zie *E&M*, 2005). Een tekort aan toiletten mag vrouwen niet beperken in hun ervaring van de publieke ruimte. Te meer daar vrouwen dubbel zo lang gebruik maken van sanitair, menen wij dat dit project de beleving van de publieke ruimte bij vrouwen aanzienlijk zal verbeteren. Een gepast ontwerp zou dit tekort aan vrouwensanitair kunnen opvangen.

Thema 2: het ritme van vrouwen

Betere bewegwijzering/informatie over de bestaande toiletinfrastructuur zal de mobiliteit en de dagelijkse specifieke nood van de vrouw in de stad op een korte termijn ruim verbeteren.

Innovatieve aspect:

- De reeds bestaande mannenfaciliteiten die zichtbaar en strategisch in het stadsbeeld aanwezig zijn, zal dienen als infopunten voor de niet zichtbare vrouwentoiletten.
- De horeca zal worden betrokken bij de uitbereiding van een vrouwvriendelijk sanitair netwerk. Uit ons onderzoek blijkt dat 77% van de vrouwen hun toevlucht nemen tot de horeca (zie *E&M*, 2005). Deze dienstverlening door de horeca zal aangemoedigd worden door een bonussysteem ingericht door de stad.
- In België werden tot nu toe zelden ernstig werk gemaakt van publiek sanitair die ook toegankelijk is voor vrouwen. Dit project zal een ondergewaardeerd thema in de schijnwerpers zetten.

Door dit initiatief kan de stad Gent haar voorbeeldfunctie inzake sanitair beleid in samenwerking met ons kracht bij zetten. Het duurzame karakter van een functioneel, herkenbaar en vrouwvriendelijke signalisatie is hierbij het streefdoel. Dit project kan bovendien gemakkelijk uitgebreid en gereproduceerd worden in andere steden.

4. *Wie zijn uw doelpublieken? Hoe wil u deze personen betrekken bij de realisatie van het project?*

- De vrouw als gebruiker van sanitair in de stad: een bevraging van vrouwen omtrent de functionaliteit van de bewegwijzering.
- Stedelijke gebruikers: bewust maken dat het mogelijk is om ook voor vrouwen hippe, geïntegreerde plasaccommodatie te voorzien door de resultaten van de wedstrijd tentoon te stellen op goed toegankelijke plaatsen.
- Toiletdames/heren: betrekken in het project door de ontwerpen tentoon te stellen in publieke toiletten; op die manier wordt een dialoog tussen het dienstverlenend personeel (bijna alleen vrouwen) en de gebruiker gecreëerd;

de resultaten van deze dialoog dragen bij tot de opwaardering van en respect door gebruiker voor hun job.

- Stad Gent: bewustmaken dat het mogelijk is om ook voor vrouwen hippe, geïntegreerde plasaccommodatie te voorzien door hen te confronteren met de resultaten van de wedstrijd en hen op die manier te sensibiliseren tot het aanbieden van publiek sanitair zowel voor vrouwen als mannen.
- Horeca: sensibiliseren tot openstellen van hun sanitair.
- Ontwerpers en scholen: de ontwerpwedstrijd.

5. Welke zijn de betrokken partners en wat zal hun rol en aandeel in het project zijn?

1. **Werkgroep Publiek Sanitair Stad Gent:** deze overleggroep bestaat uit stedelijke diensten betrokken bij publiek sanitair en externe partners als Urobel vzw (Belgische nationale vereniging voor urologische verpleegkundigen & aanverwanten) en PIRUS vzw (de patiëntenvereniging met incontinentie en retentieproblemen). Deze werkgroep coördineert het publiek sanitair beleid in de stad Gent. De werkgroep zal als gesprekspartner optreden voor de eventuele stedelijke inbreng in het project. Vanwege het stadsbestuur is de wil tot onderzoeken van de diverse projectonderdelen en de wijze hoe deze kunnen worden gerealiseerd aanwezig (cfr principiële akkoord met de stad Gent).
2. **Urobel vzw:** De vereniging voor urologisch verpleegkundigen verbindt zich tot logistieke steun aan dit project voor de opstelling van de wedstrijd, uitwerking van de criteria, ondersteuning van het "gezondheidsaspect" en medische verantwoording en bekendmaking van de wedstrijd.
3. **Scholen:** de ontwerpwedstrijd wordt opgenomen in de opleiding, aanbieden van tentoonstellingsruimte (cfr vraag 6, aanbevelingsbrief)

6. U kan andere elementen toevoegen die uw kandidatuur ondersteunen, zoals een onafhankelijke beoordeling van het project,... Gelieve hieronder op te sommen welke elementen u toevoegt.

Onze kandidatuur wordt ondersteund door een aantal mensen met diverse expertise en achtergronden. In bijlage kan u hun aanbevelingsbrieven vinden.

- KAREN CELIS: docent politieke wetenschappen Hogeschool Gent, departement handelswetenschappen en bestuurskunde
- WOUTER CORNILLIE: leraar Binnenhuiskunst TIELT & EEKLO
- ERIC CORIJN: professor sociale en culturele geografie VUB, Directeur Cosmopolis
- RONNY PIETERS: voorzitter Urobel vzw
- MIEKE VAN HECKE: Directeur-Generaal van het Katholiek onderwijs in Vlaanderen
- BENEDIKTE ZITOUNI: vorser VUB - sectie sociale geografie

Onze kandidatuur wordt ook ondersteund via een principieel akkoord met de stad Gent. In bijlage de bevestiging van dit akkoord (e-mail).

Handtekening:

Handtekening van de eventuele partner(s):

**Uw kandidaatsdossier dient uiterlijk op 1 september 2006,
ofwel via de post in vijfvoud,
ofwel via e-mail te worden ingediend op het volgende adres**

Programmatorische Federale Overheidsdienst Maatschappelijke Integratie,
Armoedebestrijding en Sociale Economie

Dienst Grootstedenbeleid

Anspachlaan 1, 14de verdieping

1000 BRUSSEL

T: 02 509 80 11 - F: 02 509 89 55 - E: info@grootstedenbeleid.be

U kan er ook terecht voor alle bijkomende informatie, het reglement, enz.